

[Handelsministeren.]

tende og mere smidig end plakaten af 1. september 1819.

Da plakaten i en række tilfælde — specielt hvor der var tale om anvendelse af visse udenlandske specialfartøjer — har voldt administrative vanskeligheder, idet den ikke indeholder nogen dispensationshjemmel, og da den i det internationale skibsfartssamarbejde har givet anledning til kritik, foreslås den ophævet. Heri har Rederiforeningen for mindre Skibe erklæret sig enig.

Under henvisning til foranstående skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og villig behandling i det høje ting.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Herved har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om udlån til yngre landmænd.*

Landbokommissionen har i tredje del af sin betænkning bl. a. behandlet spørgsmålene om finansieringen i landbruget.

I kommissionen er der på grundlag af foretagne undersøgelser enighed om, at de bestående normale muligheder for finansiering gennem realkreditinstitutioner samt sparekasser og banker dækker landbrugets kreditbehov, hvor ikke særlige forhold gør sig gældende.

Som et område, hvor bistand til finansiering fra statens side imidlertid nærmere bør overvejes, har kommissionen peget på generationsskiftet i landbruget.

Her skaber landbrugets særlige følsomhed over for et højt renteniveau ekstraordinære vanskeligheder.

Den unge landmand, der skal nyetablere sig med en beskednen egenkapital, er i de fleste tilfælde nødt til at optage nye obligationslån dels til berigtigelse af købesummen for ejendommen, dels til løseanskaffelser m. m. og vil som følge af de for tiden gældende lave obligationskurser have vanskeligt ved at klare både kontant udbetaling på købesummen og nyanskaffelser m. m. og de økonomiske byrder ved driften i den første tid.

Lovforslaget tilsigter navnlig at mildne disse vanskeligheder.

Efter forslaget, hvis hovedlinjer er tiltrådt af et flertal af landbokommissionens

medlemmer, kan statslån ydes til udligning af kurstabet på et tænkt 5 pct. 30-årigt kreditforeningslån med en hovedstol på 20 pct. af ejendommens handelsværdi, altså uafhængigt af, hvilke finansieringsformer lånsøgeren har valgt.

Kursudligningslånet er afdragsfrit i de første 5 år, men forrentes i denne periode — gennem halvårlige opskrivinger af det oprindelige beløb — reelt med 6-7 pct. p. a. og afvikles i de efterfølgende 16 år som et 6¹/₂ pct. annuitetslån.

Da kursen på et sådant lån uden risikotillæg for tiden ligger omkring 80, indebærer låneordningen under de nuværende markedsforhold et tilskudselement af størrelsesordenen 20 pct. af statslånets oprindelige beløb.

Lånet skal have pant i ejendommen næst efter de allerede påhvilende pantehæftelser, dog inden for 90 pct. af handelsværdien med tillæg af statslånet.

Når jeg ligesom landbokommissionens flertal mener, at det er nødvendigt at foreslå en så yderligt placeret pantesikkerhed, skyldes det ønsket om, at låneordningen kan blive en virkelig effektiv hjælp til de unge landmænd.

Til gengæld må der lægges vægt på lånsøgerens personlige kvalifikationer, hvorfor det er foreslået, at der skal stilles uddannelseskrav, som fastsættes efter forhandling med landbo- og husmandsforeningerne.

Låntageren skal efter forslaget være under 35 år, hvilket dog kan fraviges i særlige tilfælde.

Endvidere er det efter forslaget reglen, at den låneberettigede ejendoms jordtilliggende ikke må overstige 45 ha.

Dette svarer til hovedreglen for sammenlægning af landbrugsejendomme i det i december 1966 fremsatte forslag til lov om landbrugsejendomme.

Med hensyn til forslaget nærmere enkeltheder skal jeg henvise til de udførlige bemærkninger til forslaget, idet jeg dog særlig vil nævne, at den årlige udgift for staten til lånene for tiden ansås til i alt omkring 18 mill. kr., når aldersgrænsen fastsættes til 35 år og under forudsætning af, at låntagerne skal have været på landbrugsskole.

Jeg tillader mig at anbefale lovforslaget til tingets villige behandling.